

23. Must a have to

Hello! Radostně vás vítám na začátku tohoto videa a mám velikou radost, že jste spolu se mnou rozhodli podívat se na to, jak správně v angličtině používat *must* a *have to*. Což jsou dvě opravdu užitečná slova či výrazy a v angličtině se používají skutečně často.

Jak jistě víte, tak *must* i *have to* se do češtiny překládají stejně, a to jako „muset“. Ale nebojte, nebude to taková nuda. Nejen, že je mezi nimi malý rozdíl ve významu, ale také se jinak tvoří otázka a jejich zápor má pak přesně opačný význam. Prostě je to krásně gramaticky zajímavé. :)

Must

Modální sloveso *must* má tedy význam muset, mít nějakou povinnost, či zdůrazňuje, že něco je nezbytné udělat. A jelikož je to sloveso modální, chová se ve větách stejně jako všechna ostatní slovesa tohoto druhu (třeba *can*, *could*, *may* či *might*). Například můžeme tedy říci:

- *I am so fat. I **must lose** a few kilos.*
Jsem tak tlustý. Musím shodit pár kilo.
- *I **must study** English today.*
Dneska se musím učit anglicky.
- *We **must go** to the doctor, we do not feel well at all.*
Musíme jít k lékaři, necítíme se vůbec dobře.

Must je také často používáno v psané podobě příkazů, zákazů a vyhlášek. Opět si dáme pár vět na ukázkou, souhlasíte?

- *All visitors **must report** to reception.*
Všichni návštěvníci se musí hlásit na recepci.
- *You **must not take** books out of the library.*
Knihy nesmí být odnášeny z knihovny (doslova: Vy nesmíte odnášet knihy z knihovny).
- *You **mustn't** smoke here.*
Zákaz kouření (doslova: Vy nesmíte kouřit zde).

Dále také můžeme modální sloveso *must* využít k tomu, pokud chceme říci, že si myslíme, že něco nějak určitě je. To je vlastně stejné užití, jako známe z naší krásné češtiny – např. musí to být nějaký blbec, musí o tom vědět atd. A i v tomto případě tu mám pro vás tři ukázkové věty.

- *Look out of the window, it **must be** really cold outside.*
Podívej se z okna, musí tam být fakt zima.
- *I am sure that she **must know** about it.*
Jsem si jistý, že o tom musí vědět.
- *You didn't sleep all night, you **must be** tired.*
Nespal jsi celou noc, musíš být unavený.

Kdy se používá *must*, už znáte na jedničku, takže je určitě ten nejvyšší čas podívat se na to, jak se přesně tvoří kladná věta, otázka a zápor. Jako vždy začneme pozitivně, tedy kladnou větou. Ta se prosím tvoří tak, že nejdříve označíme, kdo nebo co danou věc musí dělat, pak následuje *must* a pak vždy sloveso v infinitivu. Pro všechny osoby. Brnkačka.

I / he / she / it we / you / they	must	rain / drink / feel
--------------------------------------	-------------	---------------------

Zápor se pak tvoří stejně jako u většiny modálních sloves. Tedy tak, že přidáme zápor *not* – tedy *must not*, i když většinou používáme spíše hovorovější zkrácenou verzi *mustn't*.

I / he / she / it we / you / they	must not / mustn't	rain / drink / feel
--------------------------------------	---------------------------	---------------------

Mimochodem, jak byste přeložili *mustn't*? Hm? Skvěle! Opravdu to znamená „nesmět“, nikoliv nemuset, jak by se mohlo zdát... A protože v záporu od *must* lidé docela často chybují, dáme si raději alespoň dvě věty na ukázkou, souhlasíte?

- *You **must not / mustn't tell** anybody, it is top secret.*
Nesmíš to nikomu říci, je to přísně tajné.
- *I **must not / mustn't forget** about her birthday or she will kill me.*
Nesmím zapomenout na její narozeniny, nebo mě zabije.

Ačkoliv teoreticky můžeme použít *must* i v otázce (*Must I really do it?*), tak ve skutečnosti je toto užití opravdu velmi vzácné. Téměř vždy lidé používají raději *have to*. Pokud tedy nechcete znít trošku „divně“, tak se používání *must* v otázce raději vyhněte...

Have to

Musím vám k něčemu přiznat, *have to* vlastně není přímo modální sloveso, spíše se často dává s modálními slovesy „dohromady“, protože je to tak „pohodlnější“ a nikam jinem se „moc nehodí“. I nám náramně pasuje do jedné kapitoly s *must*. :) Snad mi to tedy odpustíte, a i tak budete mít chuť se s ním blíže seznámit.

Have to, stejně jako *must* má význam muset, mít povinnost, tj. něco je nezbytné či povinné. Ovšem zatímco u *must* šlo spíše o povinnost vycházející z našeho přesvědčení, tedy z nás, tak v případě *have to* spíše mluvím o povinnosti vnější, o něčem, co je nezbytné kvůli vnějším okolnostem (třeba kvůli šéfovi, rodičům, zákonům atd.). Ukážeme si to na dvojici vět, ok?

- *I **must go** home now, I really want to see the football match on TV.*
Musím jít teď domů, opravdu chci vidět ten fotbalový zápas v televizi.
- *I **have to go** home now or my mum will be very angry.*
Musím jít teď domů, nebo bude moje maminka opravdu našťvaná.

Pokud byste přemýšleli, jak si ten rozdíl zapamatovat, tak třeba vám (jako mě) pomůže si říci, že *must* je kratší, a tak je to bližší k vám, k vašemu srdci. *Have to* je delší, a tak je to dále od vás, je to tedy povinnost vycházející zvenčí.

Ale abych vás nechtěně neošidil o naše tři obvyklé ukázkové věty, tak tady jsou (tedy věty, kde je použito *have to* ve významu nějaké povinnosti, něčeho, co je třeba udělat).

- *I **have to send** this report to my boss as soon as possible.*
Musím poslat tuhle zprávu svému šéfovi tak rychle, jak to jenom bude možné.
- *We **have to wear** formal clothes here.*
Musíme zde nosit formální oblečení.
- *I **have to be** at work from 9 am to 5 pm.*
Musím být v práci od 9 ráno do 5 večer.

Pokud bychom chtěli mluvit o nějaké povinnosti v minulosti, ať už je to spíše povinnost „vnitřní“ (tedy z našeho přesvědčení) anebo vnější (tedy vycházející od někoho jiného), tak musíme použít *had to*. Důvod je jednoduchý, *must* minulý čas jako takový nemá. Nemůžeme říct něco jako „*musted*“. Dáme si zase nějakou tu větu na ukázkou, souhlasíte?

- *I **had to call** her, I really needed to hear her voice again.*
Musel jsem jí zavolat, opravdu jsem potřeboval opět slyšet její hlas.
- *We **had to call** her, I promised it and she waited for my call.*
Musel jsem jí zavolat, slíbil jsem jí to a ona čekala na můj hovor.
- *I **had to finish** it before midnight.*
Musel jsem to dokončit do půlnoci.

Nyní se pojdme spolu podívat na to, jak se tvoří kladná věta, otázka a zápor. Tedy samozřejmě, pouze pokud souhlasíte. Kladná věta, jak vidno v naší tabulce, se tvoří tak, že za podmět umístíme *have to* a pak sloveso v infinitivu. Pozor na to, že ve třetí osobě jednotného čísla musíme použít *has to*.

I / we / you / they	have to	go / do / finish
he / she / it	has to	go / do / finish

Zápor pak vytvoříme pomocí *do not / does not*, případně v hovorové angličtině *don't / doesn't*. Opět to hezky vidíme v naší tabulce.

I / we / you / they	do not / don't have to	go / do / finish
he / she / it	does not / doesn't have to	go / do / finish

Pamatujete si, jak se překládal zápor *mustn't*? Skvělá paměť! Bylo to opravdu „nesmět“. Ale teď, jak byste přeložili *don't have to*? Jak vy to děláte? Opět správně! Tentokrát překlad zní „nemuset, nemít povinnost“. Hezky je ten rozdíl vidět na následujících dvou větách.

- *I **must not / mustn't go** to the meeting, they told me it is only for invited.*
Nesmím jít na to setkání, řekli mi, že to je pouze pro zvané.
- *I **do not / don't have to go** to the meeting but I can if I want to.*
Nemusím chodit na ten meeting, ale můžu, pokud budu chtít.

Myslím, že rozdíl je teď zcela jasný, ale raději si dáme ještě pár vět v záporu s *have to*, může být?

- *I **do not / don't have to wake up** early tomorrow because it is Saturday.*
Nemusím zítra brzy vstávat, protože je sobota.
- *We **did not / didn't have to pay** for the tickets, she gave it to us for free.*
Nemuseli jsme platit lístky, dala nám je zadarmo.
- *Sabrina Maria **does not / doesn't have to work** because she married Don Juan de Monilo.*
Sabrina Maria nemusí pracovat, protože si vzala Don Juana de Monilo.

Otázku pak tvoříme, jako by se nechumelilo (čti: přesně, jako u „běžného“ přítomného času prostého). Tedy pomocí *do* a *does* (to pro třetí osobu jednotného čísla). Opět tu máme tabulku, kde je vše přehledně zobrazeno.

do	I / we / you / they	have to	go / do / finish?
does	he / she / it	have to	go / do / finish?

Jak a kdy použít *must* a *have to*, už jsme spolu probrali, a tak myslím, že jediné co nám zbývá (a na co se určitě těšíte), je závěrečné překladové procvičování.

Závěrečné opakování/procvičování

Těšíte se na deset vět k překladu? Já ano! :) A jako vždy vás chci moc poprosit, zkuste si ty věty opravdu přeložit, neříkejte si jenom zpětně „jo, tak takhle nějak bych to taky řekl“... Mnohem větší přínos má, pokud si vše sami zkusíte zformulovat. Pokud bych na vás byl moc rychlý, není nic lehčího, než si mne stopnout. :)

1. Opravdu to musím dělat?
2. Jana tam nemusí chodit, není to nutné.
3. Nesmíš mu to říct!
4. Včera jsem musel celý večer pít pivo.
5. Musím se učit, chci to opravdu umět.
6. Musím se učit, moji rodiče mi to řekli.
7. Musíme to dokončit dneska?
8. Musí být opilý. Podívej se na něj!
9. Já se učit nemusím, já to umím, ale ona se učit musí.
10. Nemusím přeložit poslední větu, ale já chci – miluji překládání posledních vět.

Závěrečné opakování/procvičování – odpovědi

1. Opravdu to musím dělat?
*Do I really **have to do** it?*
2. Jana tam nemusí chodit, není to nutné.
*Jana **does not / doesn't have to go** there, it is not necessary.*
3. Nesmíš mu to říct!
*You **must not / mustn't tell** him!*
4. Včera jsem musel celý večer pít pivo.
*Yesterday I **had to drink** beer all evening.*
5. Musím se učit, chci to opravdu umět.
*I **must study / learn**, I really want to know it.*
6. Musím se učit, moji rodiče mi to řekli.
*I **have to study / learn**, my parents told me so.*
7. Musíme to dokončit dneska?
*Do we **have to finish** it today?*
8. Musí být opilý. Povívej se na něj!
*He **must be drunk**. Look at him!*
9. Já se učit nemusím, já to umím, ale ona se učit musí.
*I **do not / don't have to study / learn**, I know it, but she **must / has to study / learn**.*
10. Nemusím přeložit poslední větu, ale já chci – miluji překládání posledních vět.
*I **do not / don't have to translate** the last sentence, but I want to – I love translating last sentences.*

Asi nemusím říkat (*I don't have to say*), že mám velikou radost, že jsme společně mohli strávit čas s našimi dvěma báječnými slovesy. Věřím, že teď už nemáte nejmenší problém říci, že vy anebo někdo další něco musí, musel, nemusí či nesmí, a to je báječné, ne? :)